

Budżet europejski

862,363 mld € to wysokość budżetu Unii Europejskiej uchwalonego w grudniu na lata 2007-2013. Kwota, choć bardzo duża stanowi tylko 1,045% unięgo PKB (dla porównania Stany Zjednoczone przeznaczają aż 20 % swojego PKB do budżetu federalnego).

Komisja proponowała, aby budżet unijny był na poziomie 1,24 % PKB, ale najwięksi płatnicy: Niemcy, Francja, Holandia nie zgodzili się na takie rozwiązanie.

Ograniczeniu musiały ulec niektóre wydatki, między innymi przeznaczone na pomoc dla nowych krajów członkowskich. Polska otrzymała 59,65 mld € na fundusze strukturalne i politykę spójności jest to o 2 mld mniej niż przewidywała propozycja luksemburska.

W zamian za to złagodzono nowym krajom członkowskim warunki korzystania ze środków unijnych: wydłużono okres ich wykorzystania z 2 do 3 lat i zmniejszono poziom udziału własnego z 20% do 15%.

Budżet Wspólnej Polityki Rolnej

293 miliardów € - kwota przeznaczona na WPR, uchwalona jeszcze w 2002 roku, nie została zmniejszona. Niestety nie uległa też powiększeniu, co proponowano w Luksemburgu, aby zrekomensować koszty rozszerzenia Unii o Bułgarię i Rumunię. Spowoduje to konieczność zmniejszenia dopłat w momencie, gdy oba te kraje staną się członkami Unii.

Nie wiadomo jak duże będzie to zmniejszenie - niektóre źródła podają, że może to być od 2 do 10% ! Nie wiadomo też, kiedy ono nastąpi - Istnieje możliwość, że integracja Rumunii zostanie opóźniona o rok. Poza tym pozytywne saldo wydatków na rolnictwo w wysokości dwóch miliardów € może zostać przekazane na potrzeby związane z nową integracją, której koszty oceniono na 8 miliardów €.

Ograniczeniu uległy środki przeznaczone na rozwój terenów wiejskich. Łączna kwota 69,75 miliardów € została zmniejszona o około 6,4% w stosunku do propozycji luksemburskiej.

Rabat brytyjski

Wielka Brytania zachowała swój rabat, zgadzając się jednak na jego ograniczenie o 10,5 miliardów €. Czyli zamiast kwoty 54 miliardów € rocznie, Wielka Brytania otrzyma zwrot 43,5 miliarda €. Mimo to roczne kwoty rabatu będą wyższe niż dotychczas i wyniosą 6,2 miliarda € rocznie, w porównaniu do 5,3 miliarda €.

Zgoda Francji na rewizję budżetu WPR

Komisja Europejska jest zobowiązana do szczegółowego przeanalizowania wszystkich dochodów i wydatków, w tym również tych przeznaczonych na Wspólną Politykę Rolną i przedstawienie raportu w latach 2008-2009.

Na jego podstawie zostaną podjęte decyzje, które będą uwzględnione przy przygotowywaniu kolejnej perspektywy finansowej.

Należy się jednak spodziewać, że jeszcze przed rokiem 2013 zostaną podjęte próby wprowadzenia zmian we Wspólnej Polityce Rolnej. Nie jest pewne, w jakim pójdą kierunku, wiedząc, że decyzja o ich wprowadzeniu musi być podjęta jednogłośnie.

Anna Kołakowska

Powierzchnia uprawy kukurydzy w Polsce

Powierzchnia (ha)	2004	2005
Kukurydza ziarnowa	411 704	339 343
Kukurydza kiszonkowa	285 900	325 733
Kukurydza nasienna	2 030	2 671

Źródło GUS/PIORIN

Powierzchnia uprawy kukurydzy na ziarno zmniejszyła się w roku 2005 o 72,4 tys. ha, czyli o 17,6 % mniej niż w roku ubiegłym. Powierzchnia uprawy kukurydzy na kiszonkę wzrosła o 39,8 tys. ha, czyli o 13,9 %. Znacznie wzrosła powierzchnia uprawy kukurydzy nasiennej. W wyniku oceny polowej w roku 2005 zakwalifikowano 2 671 ha plantacji nasiennej w porównaniu do 2 030 ha w roku 2004. (W wyniku przeprowadzonej oceny laboratoryjnej w roku 2004 zakwalifikowano 1 999 ha plantacji kukurydzy nasiennej).

Polska powierzchnia uprawy kukurydzy na ziarno i na kiszonkę rok 2005 wg województw

Województwo	ziarno	kiszonka
Dolnośląskie	74 818	9 127
Kujawsko-pomorskie	33 523	33 314
Lubelskie	18 780	20 119
Lubuskie	17 971	6 665
Łódzkie	10 615	25 843
Małopolskie	13 234	3 986
Mazowieckie	24 443	51 550
Opolskie	40 530	12 081
Podkarpackie	11 306	2 886
Podlaskie	4 273	46 190
Pomorskie	5 966	9 894
Śląskie	14 423	6 830
Świętokrzyskie	2 848	4 352
Warmińsko-mazurskie	6 485	17 073
Wielkopolskie	51 746	67 900
Zachodniopomorskie	8 382	7 923
łącznie	339 343	325 733

Źródło GUS

Powierzchnia uprawy kukurydzy w UE 25

Według AGPM powierzchnia uprawy kukurydzy w roku 2005 w Unii Europejskiej i w Szwajcarii wyniosła łącznie 10,726 mln ha (11,143 mln ha w roku 2004).

W roku 2006 przewidywany jest kolejny spadek powierzchni kukurydzy, szczególnie ziarnowej szczególnie w takich krajach jak Francja, Włochy, Hiszpania i Polska.

Brazylia zbiory kukurydzy w sezonie 2005/06

W sezonie 2005/06 zbiory kukurydzy w Brazylii prognozowane są na ok. 42 mln ton, tj. o co najmniej 6 mln ton więcej w porównaniu z poprzednim sezonem. Brazylijskich rolników czeka więc sezon niskich cen. Sytuację na rynku pogarsza fakt umacniania się brazylijskiego reala, co czyni eksport nieopłacalnym i może przyczynić się do

pogłębienia się zniżkowej tendencji cen na rynku wewnętrznym.

Źródło: FAMMU/FAPA na podst. Agra Net

UE Prognoza zbiorów w roku 2006

Według wstępnych szacunków zbiory zbóż w 25 krajach Unii Europejskiej wyniosą 268,7 mln ton, czyli o 5% więcej niż w roku 2005. Przewidywane zbiory pszenicy wyniosą około 121,9 mln ton, o 6% więcej niż w 2005 roku. Wzrost zbiorów pszenicy prognozowany jest szczególnie w Hiszpanii, Francji oraz Niemczech. Zbiory jęczmienia będą prawdopodobnie o około 7% wyższe i osiągną 57,2 mln ton, a kukurydzy odpowiednio o 4% wyższe - 50,0 mln ton. Prognoza opracowana została na podstawie obszarów zasiewów przy uwzględnieniu trendu zbiorów i planów w przeciągu ostatnich 20 lat.

Źródło: FAMMU/FAPA na podst.: Strategie Grains

Zbiory kukurydzy w RPA

W sezonie 2004/2005 Republika Południowej Afryki wyprodukowała 11,45 mln ton kukurydzy, tj. o 18% więcej niż w poprzednim sezonie, i nieznacznie mniej niż wcześniej szacowano (12,18 mln ton). Na łączne zbiory złożyło się 6,45 mln ton białej kukurydzy oraz 4,91 mln ton żółtej kukurydzy. Ostatnie dane uspokoiły pojawiające się od trzech miesięcy obawy dotyczące zbiorów z bieżącego sezonu, gdyż sądzono, że mogą one być dużo mniejsze niż 12 mln ton. Rządowi eksperci przyznają, że przeszacowanie zbiorów zdarzyło się po raz pierwszy od 12 lat, gdyż na ogół szacunki te są niższe niż faktyczne zbiory. Tymczasem RPA może znowu wznowić dostawy białej kukurydzy do Zambii, po wcześniejszych obawach, kiedy to przypuszczano, że towar może zawierać GMO. Pierwotnie RPA miała wysłać do Zambii 150 tys. ton kukurydzy, lecz eksport ten wstrzymano po dostarczeniu 5 tys. ton w obawie przed GM. Zespół ekspertów wysłany do RPA wykazał, że kukurydza jest bezpieczna, co zdecydowało o wznowieniu handlu. Zambia planuje sprowadzić z RPA dodatkowo 100 tys. ton kukurydzy jeszcze przed nowymi zbiorami w kwietniu bieżącego roku.

Źródło: FAMMU/FAPA na podst.: AgraNet

Zbiory kukurydzy w Chinach w sezonie 2005/06

Według raportu amerykańskiego Ministerstwa Rolnictwa (USDA), w sezonie 2005/06 w Chinach wyprodukowano o ok. 4,5% więcej pszenicy niż w poprzednim okresie. Produkcja kukurydzy pozostała na zbliżonym, ale wysokim poziomie. Za wzrost produkcji pszenicy w Chinach odpowiedzialny jest głównie powiększony obszar zasiewów przeznaczony pod ten gatunek zbóż. Areal upraw pszenicy wzrósł na przestrzeni roku o 6% do 22,7 mln hektarów, a plony z hektara pozostały prawdopodobnie na zbliżonym do ubiegłorocznego poziomie 4,23 ton. Produkcja kukurydzy w Chinach w sezonie 2005/06 ukształtowała się na zbliżonym do wcześniejszego poziomie, jednak plony z hektara w omawianym okresie spadły o 2%. W sezonie 2004/05 podczas zbiorów kukurydzy w Chinach uzyskano rekordowy wynik, gdyż wówczas rząd zachęcił farmerów do zwiększenia upraw w ślad za katastrofalnymi zbiorami w sezonie 2003/04.

FAMMU/FAPA na podst.: AgraNet

Zalety zaprawiania nasion z punktu widzenia agrotechniki i ochrony środowiska

Stosowanie zapraw nasiennych zapewnia młodej kukurydzy dobrą ochronę przed szkodnikami, gwarantuje uzyskanie lepszych plonów o dobrej jakości sanitarnej przy jednoczesnym ograniczeniu zabiegów ochronnych.

W przeciwieństwie do innych zbóż, kukurydza jest gatunkiem mało wrażliwym na choroby i jej uprawa nie wymaga zabiegów prewencyjnych w trakcie wegetacji. Niezbędna jest natomiast dobra ochrona przed szkodnikami glebowymi i owadami uszkadzającymi nadziemne części rośliny w początkowym stadium rozwoju, celem zapewnienia dobrych wschodów i uzyskania oczekiwanych plonów.

W okresie poprzedzającym lata 90. producenci kukurydzy dysponowali jedynie nasionami zaprawianymi środkami grzybobójczymi (Kaptan, Tiuram), środkami przeciw grzybom glebowym (Pythium i Fusarium) oraz środkami odstraszającym ptaki krukowate (Antrakwin).

Ochrona przed szkodnikami występującymi w glebie (drutowce, rolnice, ...) i przed szkodnikami części nadziemnych (ploniarka) była zapewniona dzięki karbamatom (Karbofuran), zwykle wysiewanym w postaci mikrogranulatu, w bruzdzie w trakcie siewu nasion. Ochrona przed innymi szkodnikami: mszyce, skoczki była zapewniana dzięki stosowaniu środków owadobójczych pochodzenia fosfoorganicznego, wysiewanych na powierzchni uprawy.

Produkty te zapewniały jedynie częściową ochronę młodych roślin kukurydzy. W przypadku niektórych upraw były nieskuteczne, a także powodowały, że względu na konieczność stosowania w dużych ilościach, spustoszenie w środowisku i stwarzały zagrożenie dla używających ich rolników.

Na glebach bogatych w próchnicę rozkładające się zbyt szybko karbamaty przestawały być skuteczne przeciw szkodnikom glebowym, co powodowało duże uszkodzenie roślin.

Wprowadzenie, począwszy od roku 1990, imidachloprydu (Gaucho) było ważnym krokiem w kierunku ochrony fitosanitarnej upraw kukurydzy. Ochrona przed szkodnikami glebowymi i owadami uszkadzającym części nadziemne została wzmocniona.

Poza ochroną przed drutowcami i rolnicami, systemicznie działający Gaucho chroni także uprawę przed mszycami aż do stadium 8-9 liści i przed skoczki, aż do wrażliwego stadium ukazywania się wiewchy w lejku liściowym.

Taka uniwersalność w ochronie przed różnymi, występującymi częściej lub rzadziej, szkodnikami, pozwoliła na zaobserwowanie w niektórych regionach Francji wzrost plonowania rzędu 5-10 q/ha, przy braku znacznego porażenia.

Wprowadzenie fipronilu (Régent TS) umożliwiło również znaczny postęp w dziedzinie zaprawiania nasion dając wzmocnioną ochronę przeciw szkodnikom glebowym.

Nowe produkty pozwoliły na uproszczenie i zabezpieczenie ochrony fitosanitarnej kukurydzy poprzez wyeliminowanie zabiegów wykonywanych w trakcie wegetacji.

Przypomnijmy, że zaprawianie nasion preparatami Gaucho lub Regent TS pozwala na 16-krotne zmniejszenie zużycia substancji aktywnych na hektar powierzchni niż w przypadku stosowania substancji fosfoorganicznych, oraz że jedynie 0,1% powierzchni ma kontakt z środkiem ochronnym wobec 7% w przypadku karbamatów w mikrogranulacie.

Nowe sposoby zaprawiania nasion wykorzystujące chlotianidynę (Poncho) lub thiametoxon (Cruiser) zdobywają rynki Unii Europejskiej. Te nowe produkty zapewniają dużą skuteczność zwalczania wszystkich szkodników przy użyciu bardzo małej ilości substancji czynnej, umieszczonej na nasieniu. Są także narzędziem zwalczania nowych, bardzo agresywnych szkodników takich jak zachodnia kukurydziana stonka korzeniowa.

Celem umożliwienia europejskim producentom kukurydzy dokonania wyboru sposobu zaprawiania nasion w zależności od warunków uprawy, firmy nasienne zainwestowały w bardzo wydajne narzędzia pozwalające na regulowanie dawki produktu w zależności od wielkości nasienia.

Poprawił się także znacznie sposób nanoszenia produktu na nasiona.

Zarządzanie zapasami zostało tak zoptymalizowane, aby uwzględnić zarówno segmentację odmianową jak i zróżnicowanie ze względu na sposób zaprawiania w zależności od wymogów różnych rynków europejskich

Christian Leclerc
F.N.P.S.M.S

Zaprawa insektycydowa Gaucho 600 FS to skuteczne rozwiązanie dla kukurydzy zagrożonej przez drutowce i ploniarkę.

Zaprawianie ziarna siewnego kukurydzy jest standardowym zabiegiem zabezpieczającym rośliny w początkowych stadiach rozwoju przed chorobami, głównie zgorzelą siewek. Do niedawna trudnym do rozwiązania problemem były szkodniki zasiewów kukurydzy: ploniarka zbożówka a w szczególnych sytuacjach także drutowce. Pojawienie się w rejestrze zaprawy insektycydowej Gaucho 600 FS stwarza możliwość dobrego zabezpieczenia roślin kukurydzy na polach o wysokim zagrożeniu tymi szkodnikami. Kukurydza jest rośliną dnia krótkiego, o silnej reakcji fotoperiodycznej, która przy wczesnych siewach plonuje lepiej, z uwagi na wydłużanie się okresu jej wegetatywnego rozwoju. Zagrożeniem przy wczesnych siewach obok przymrozków mogą być naloty ploniarki. Ploniarka zbożówka (Oscinella frit L.), to powszechnie występujący szkodnik na terenie całego kraju. Średnie straty powodowane przez tę muchówkę, wynoszą 10%. Bywają jednak lata i rejonu uprawy, gdy są one znacznie wyższe i dochodzą do 20% a wg Lisowicza nawet do 69,9%. W lata ciepłe i wilgotne naloty szkodnika są intensywniejsze, jednak szybki początkowy wzrost kukurydzy łagodzi skutki pojawiających się uszkodzeń, i w rezultacie nie zagraża to ich dalszemu wzrostowi. Uszkodzenia powodowane przez tego szkodnika bardzo często wydają się być niewielkie, rośliny po okresowym skręceniu górnych liści dalej rozwijają się normalnie i takie szkody zwykle uznajemy za nieistotne. Niestety to tylko pozory. Larwy ploniarki żerując na liściach otwierają drogi wnikania dla zarodników grzybów chorobotwórczych np. z rodzaju Fusarium. Często dopiero infekcje chorobowe, będące następstwem uszkodzeń ploniarki powodują zasadnicze straty na plantacjach kukurydzy.

Zdjęcie 1: Ploniarka zbożówka

Zdjęcie 2: Uszkodzenia spowodowane przez ploniarkę

Standardowe zabezpieczanie materiału siewnego nie chroni roślin przed szkodnikami i z tego względu zaleca się kupowanie nasion kukurydzy zaprawionych także zaprawami insektycydowymi. Staje się to szczególnie ważne w sytuacji prowadzenia upraw kukurydzy po przyoraniu użytków zielonych lub wieloletnich motylkowych, gdzie

pojawia się problem drutowców. Drutowce larwy sprężykowatych występują na takich polach miejscowo, wgrzyżają się w wysiane ziarno, co objawia się palcowymi brakami roślin na polu. Po odgarnięciu gleby w miejscu wysiewu można znaleźć uszkodzone ziarniaki oraz drutowce. Straty w plonach na takich polach mogą być znaczne, gdyż braków w obsadzie roślin nie można uzupełnić.

Zdjęcie 3: Drutowce żerujące na kukurydzy

Zdjęcie 4: Szkody spowodowane przez drutowce

Zaprawa insektycydowa Gaucho 600 FS jest aktualnie jedyną tego typu zarejestrowaną dla kukurydzy. Choć jest to zaprawa droga, ale jak wykazują badania bardzo skuteczna. Powinna być używana w sytuacji zagrożenia plantacji przez drutowce (a więc na tzw. „nowinach”), ploniarkę a także inne szkodniki zagrażające plantacjom kukurydzy we wczesnym okresie jej rozwoju.

Wieloletnie badania prowadzone w AR w Poznaniu wskazują, że stosując Gaucho 600 FS można liczyć na przyrost plonu, który w zależności od terminu siewu wynosił od 0,4 do 5,2 dt/ha, natomiast w zależności od uprawianej odmiany wynosił od 0,1 do 3,5 dt/ha. Taki rezultat uzyskano w warunkach Wielkopolski, przy niewielkim nasileniu ploniarki zbożówki oraz braku drutowców. W sytuacji większej presji szkodników kukurydzy po zastosowaniu dodatkowego zaprawiania Gaucho 600 FS można oczekiwać znacznie lepszych rezultatów, o czym świadczy przyrost plonu ziarna o ponad 8 dt/ha uzyskany w warunkach 1999 r przy zastosowaniu opóźnionego terminu zbioru. Przytoczone wyniki uświadamiają, że stosowanie tej zaprawy jest celowe jedynie w sytuacji większego niż przeciętne zagrożenia plantacji. Efekt ograniczenia procentu roślin porażonych przez ploniarkę zbożówkę na plantacji był tym lepszy im większa była presja szkodnika.

Dodatkowe zaprawianie Gaucho należy traktować jako zabieg szczególny, optymalny w sytuacji upraw zagrożonych, np. po użytkach zielonych, zasiewach kukurydzy w wieloletniej monokulturze. Od kilku lat zaprawa ta z powodzeniem jest stosowana w wielu krajach Europy.

Doc. Hanna Sulewska,
AR Poznań

Notowania giełdowe:

Transakcje rzeczywiste

Roi-Petrol	11.01.2006	360-370 zł/t
NetBrokers	13.01.2006	380-400 zł/t
NetBrokers	Kukurydza konsumpcyjna 13.01.2006	1300 zł/t
Niemcy BOHNHORST	05.01.2006	104-106 €/t
Francja Bordeaux FOB	05.01.2006	123 €/t

USA Zat.Meksykańska FOB	03.2006	105,10 \$/t
Argentyna	05.01.2006	98,00 \$/t

Źródło FAPA/FAMMU

Transakcje terminowe

CBOT Chicago	05.01	
marzec		84,80 \$/t
maj		88,60 \$/t
lipiec		91,60 \$/t

Francja Paryż MATIF	05.01	
marzec		127,30 €/t
czerwiec		128,80 €/t
sierpień		131,00 €/t
Węgry Budapeszt BCE	05.01	
marzec		24 700 HUF/t
maj		25 310 HUF/t
lipiec		26 000 HUF/t